

Ательесі Ате
Евгения
ӘЙЕЛДЕР КИІМІН ҮСТІНГІ,
НЫСАНДЫ КІМДІ, ЖЕҢІЛ КӨЙЛЕ
ТІГУ, КИІМДІ ҚАЛПЫНА КЕЛТІРҮ
ПОШИВ ЖЕНСКОЙ ВЕРХНЕЙ,
ФОРМЕННОЙ ОДЕЖДЫ,
ЛЕГКОГО ПЛАТЬЯ, РЕСТАВРАЦИЯ

БАСҚАРМАНЫҢ ТІЛІ
НЕГЕ БАЙЛАНЫДЫ?

7-БЕТ | МӘСЕЛЕ

«АСТАНА» –
СУПЕРКУБОК ИЕГЕРІ

8-БЕТ | МӘДЕНИЕТ

ӨЗ ТАҢДАУЫҢДЫ ЖАСА!

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ПАРЛАМЕНТІ МӘЖІЛІСІНІҢ ЖӘНЕ
МӘСЛИХАТТАРЫНЫҢ ДЕПУТАТТАРЫН

САЙЛАУ

№24
(4457)

Сейсенбі
28 ақпан
2023 жыл

ASTANA

ELORDA
AQPARAT
МЕДИА ХОЛДИНГІ

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ГАЗЕТ

AQSHAMY

1990 ЖЫЛҒЫ 13 ҚАЗАННАН БАСТАП ШЫҒАДЫ

Фото Александр Куприенко

5

ЖҰМЫСШЫ ҚҰҚЫҒЫ ҚАЛАЙ ҚОРҒАЛАДЫ?

Қазіргі таңда кез келген адам үшін еңбек шарттарының бұзылмауы, жұмыс орнының сақталып, айлығының уақытында төленуі және еңбек жағдайының нашарлап кетпеуі аса маңызды. Бұл бағытта Астана қалалық орта сапасы және бақылау басқармасы жыл басынан бері 267 тексеру жүргізді. Ағымдағы жылдың 31 қаңтарындағы жағдай бойынша сегіз кәсіпорындағы 66 қызметкердің алдында берешек 38,2 млн теңгені құрады. Жүргізілген жұмыстардың нәтижесінде жалақы бойынша 430 млн теңге берешек өтелді, осылайша 1758 қызметкердің құқығы қорғалды.

БЕРЕРІ МОЛ ОРТАЛЫҚ

Есіл ауданында Жастарға қызмет көрсету орталығы ашылды. Биыл бас шаңардың үш ауданында дәл осындай үш орталық ашылады.

– Өткен жылы қаланың 4 ауданына 5 Жастарға қызмет көрсету орталығы ашылды. Бір жылдың ішінде 10000-ға жуық азамат орталық қызметіне жүгінді. Жастарға қызмет көрсету орталығының арқасында 3500-ге жуық жас жұмысқа орналасса, соңғы екі жылда 13 мың адам тұрақты жұмысқа орналасты, – деп атады Қ.Қамбаров.

Бұл орталық жастарға қызмет көрсетумен ғана шектелмейді. Орталық жастардың әрі демалатын, әрі білімін жетілдіретін, әрі пікір алысатын, оларды жан-жақты қолдауға барлық мүмкіндік жасайтын ортақ шаңырақ болады. Яғни жастардың жаңа идеялары мен жобаларына бағыт беріп, күш-жігерін біріктіретін алаңға айналады.

(Соңы 5-бетте)

Елімізде 1 наурыз – «Алғыс айту күні» 2016 жылдан бері атап өтіледі. Бұл – тағдыр тәлкегімен Қазақстан жеріне еріксіз қоныс аударған түрлі этностардың миллиондаған өкілдерінің құтты қонысына айналған қасиетті қазақ жері мен қонақжай қазақ халқына терең тағзымның белгісі саналады. Елімізде тыныштық пен үндестік, өзара сенімділік пен бауырластық мәңгі өркен жая берсін!

ҚАНША САЙЛАУШЫ ДАУЫС БЕРЕ АЛАДЫ?

19 наурызда өтетін Мәжіліс пен мәслихат депутаттарының кезектен тыс сайлауында 12 миллионнан астам адам дауыс бере алады. Бұл туралы Орталық сайлау комиссиясы төрағасының орынбасары Константин Петров мәлім етті.

«26 ақпандағы жағдай бойынша жергілікті атқарушы органдардың сайлау учаскелеріне берген сайлаушылар тізіміне 12 032 550 сайлаушы енгізілген. 12 032 550 – бұл бірегей сайлаушы» деді Орталық сайлау комиссиясы төрағасының орынбасары.

Ал 4 наурыздан бастап тұрғындар сайлаушылар тізіміне енгізілгенін не енгізілмегенін тексере алады.

ВАЛЮТА
БАҒАМДАРЫ

€ EUR/KZT 475.68 \$ USD/KZT 449.22 ₸ RUB/KZT 5.99 ¥ CNY/KZT 65.12

@NurSultanNewsBot | t.me/elordainfo

www.astana-akshamy.kz

ЕЛ ЕРТЕҢІ ҮШІН ЭКОНОМИКАНЫ ТИІМДІ ПАЙДАЛАНУ ҚАЖЕТ

Мемлекет басшысы Премьер-министр Әлихан Смайыловты қабылдады. Президентке еліміздің әлеуметтік-экономикалық дамуы және 2023 жылға арналған республикалық бюджеттің параметрлерін нақтылау мәселелері баяндалды.

Қасым-Жомарт Тоқаевқа әлемдік экономиканың өсіміне қатысты болжамдардың, сондай-ақ осы жылға арналған макроэкономикалық көрсеткіштердің бұған дейін мақұлданған деңгейде сақталып отыруы жөнінде мәлімет берілді. Қазақстанның ЖІӨ-нің нақты өсімі – 4 пайыз, ал мұнай бағасы барреліне 85 доллар болады деп жоспарланып отыр.

Премьер-министрдің айтуынша, бюджет шығыстарын ішкі қайта бөлу және бюджет түсімдерін арттыру есебінен 2,2 триллион

теңгені нақтылау жоспарланып отыр. Осы ретте шағын және монокалаларды дамытуға, «Ауыл – ел бесігі» жобасын іске асыруға, елді мекендерді газбен қамтамасыз етуге, жылумен қамту жүйелерін салуға және реконструкциялауға, азық-түлік қауіпсіздігін сақтауға, сондай-ақ ауыл халқын жаппай жұмыспен қамту үшін жағдай жасауға қосымша қаржы бөлу көзделген.

Көлік инфрақұрылымы мен логистика саласын дамыту үшін жолдар салуға және реконструкциялауға қаржы бөлу, пойыздарды

жаңарту, жолаушылар вагондарын сатып алу жоспарланған. Сонымен қатар өңдеу өнеркәсібіндегі ірі жобаларға, елдің қорғаныс қабілеті мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін армияны жаңғыртуға және әскери қызмет жағдайын жақсартуға қосымша қаражат бөлу көзделіп отыр.

Кездесу соңында Президент елдің дамуына әлеуметтік-экономикалық тұрғыда барынша оң ықпал ету мақсатында бюджет қаражатының жұмсалыуына бақылауды күшейтудің маңыздылығын атап өтті.

ӘКІМДЕР ПАРТИЯДАН ШЫҒАДЫ

Үкімет басшысы Әлихан Смайылов түрлі деңгейдегі әкімдердің партияларға мүше болуына тыйым салу ықтималдылығына қатысты депутаттық сауалға жауап берді.

«Мемлекет басшысының 2022 жылғы 16 наурыздағы Жолдауын іске асыру мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2022 жылғы 5 қарашада «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңының 4-бабына өзгерістер

енгізілді. Оған сәйкес, әкімдер мен олардың орынбасарларына саяси партиялардың өкілдіктері мен филиалдарында қызмет атқаруға тыйым салынады» деп жазды Әлихан Смайылов депутаттық сауалға берген жауабында.

Премьер-министр егер тағайындалған немесе сайланған кезінде әкімдер мен олардың орынбасарлары саяси партиялардың филиалдары

мен өкілдіктерінде қызмет атқарған болса, онда олар тағайындалған немесе сайланған күннен бастап 10 күн ішінде аталған лауазымдарды босатуы тиіс екенін нақтылады. Дегенмен Үкімет басшысы «әкімдердің саяси партияға мүшелігін доғару жөніндегі ұсыныс озық әлемдік тәжірибені ескере отырып, әлі де қосымша зерттеуді талап етеді» деп өз ойын да ортаға салды.

ҮЛЕСКЕРЛЕРМЕН КЕЗДЕСТІ

Елордада құрылысы ұзаққа созылған 30-дан аса тұрғын үй кешені бар. Астана әкімі Жеңіс Қасымбек олардың жағдайымен танысты.

– Жылдар бойы тұрған көппәтерлі тұрғын үй кешендерінің жай-күйі әртүрлі. Оның әрқайсысында баспанасын күткен жандар бар. Біз аталмыш тұрғын үй кешендерінің құрылысын кезең-кезеңімен аяқтаймыз. Ал үлескерлер көптен күткен пәтерлеріне қоныстана алады, – деді қала басшысы.

Жеңіс Қасымбек қаладағы үлескерлермен үнемі кездесіп тұрады.

– Тағы екі тұрғын үй кешенінің үлескерлерімен кездестім. Олар – «Алтын бұлақ» және «Садовье

кварталы» тұрғын үй кешендері. Жалпы үлескерлер саны – 700-ден астам отбасы. Мәселен, «Садовье кварталы» тұрғын үй кешені 8 жыл бұрын проблемалы деп танылған. Бұл нысан тапсырылған кезде іргетасы ғана болатын. Құрылыс сапасына ерекше назар аударып, жұмыс қарқынын жеделдету тапсырылды. Сол сияқты «Тұмар» тұрғын үй кешенінің бастамашыл тобымен кездестім. Құрылысы ұзаққа созылған «Территория комфорта-1» бойынша сұрақтар қозғалды, – деді елорда әкімі.

ЕЛЕҢ ЕТКІЗЕР

Түркия мен Сириядағы зілзаладан көз жұмғандар саны 50 мыңнан асты.

Түрік үкіметі 44 мың 374 тұрғынның бақилық болғанын хабарлады. Іздеу-құтқару жұмысы әлі күнге дейін дамылсыз жүріп жатыр. Оған 8 мыңға жуық құтқарушы тартылған. Ал көршілес Сирияда табиғи апат 7 мыңдай адамның өмірін қиған.

Түркияда жер сілкінісі кезінде қираған ғимараттардың орнында 210 миллион тонна үйінді қалды.

АҚШ Президенті Джо Байден 2024 жылы сайлауға түсетінін мәлімдеді.

«Алайда науқан басталмас бұрын бұған дейін қолға алған көп жұмысты аяқтауым керек» деп атап өтті ол. 80 жастағы демократтың ойынша, оның жасы сайлауға қатысу бойынша жоспарына әсер етпейді. Джо Байден мемлекет басшысы лауазымына қайта сайлануға қатысу туралы жоспарымен 2022 жылғы 9 қарашада бөліскен болатын, алайда толық шешімді осы жылдың басында қабылдайтынын ескерткен.

Францияда суды пайдалануға шектеу қойылды.

Мұндай шара елдегі құрғақшылыққа байланысты қабылданып отыр. «Баршамыз – азаматтар да, өнеркәсіпшілер де, қызмет көрсетушілер де, жергілікті билік органдары да, шаруалар да тапшы болып бара жатқан бұл ресурстың қадірін білгеніміз абзал» деген президент Эммануэль Макрон халықтың рекордтық құрғақшылық жағдайында ауызсуды пайдалануды үнемдеуге шақырды. Жауын-шашын аз болып, елдегі су қоймаларының деңгейі төмендеп кеткен.

СУ ТАСҚЫНЫНАН САҚТАНУҒА ДАЙЫН

Астана қаласының әкімі Жеңіс Қасымбек көктемгі су тасқынына қарсы қандай іс-шаралар жүргізіліп жатқанын мәлім етті.

– «Қалада су тасқынына қарсы іс-шаралар жүріп жатыр: 26 мың метр арық-науа желісі тазартылды, шамамен 1900 метр құбыр буландырылды, 800 метрден астам коллектор жуылды. Қыс мезгілінің басынан бері коммуналық қызметтер елордадан 3,5 млн текше метрден астам қар шығарды.

Су басу қаупін азайту

үшін әрі көктемгі тасқын суларды өткізуге дайындық бойынша кешенді іс-шаралар жоспары әзірленді. Қаладағы су тасқыны қаупі бар учаскелердің саны өткен жылдармен салыстырғанда 21-ге дейін азайды. Азаматтық қорғау органдары, коммуналық қызметтер тұрақты дайындыққа келтірілді. Су тасқыны салдарының алдын алу және жою

үшін инертті материалдар қоры дайындалды, – деді қала әкімі.

Сонымен қатар қала әкімі мемлекеттік органдардың алдына су өткізу құрылысын тазалауға ерекше назар аудару, су тасқыны қаупі бар учаскелердің, елді мекендердің қарын уақытылы күреуді бақылауға алу және т.б. міндет қойылғанын атап өтті.

КӨКТАЛ ТҰРҒЫНДАРЫН НЕ ТОЛҒАНДЫРАДЫ?

Астана қаласының әкімі Жеңіс Қасымбек «Көктал-1» елді мекенінің тұрғындарымен кездесті. Кездесуде түйткілді мәселелер мен олардың шешу жолдары талқыланды.

«Көктал-1» елді мекенінің тұрғындарынан әлеуметтік желі арқылы сауалдар түскен болатын. Өзара байланыстың тиімділігін арттыру үшін аталмыш елді мекеннің тұрғындарымен кездестім. Көтерілген мәселелердің бірі – кәріз жүйесінің жұмысы. Қазір жобалау жұмысын жүргізіп жатырмыз. Тығыз орналасқан құрылыстан әрі нысандардың кейбір жері қызыл сызықтан асып кеткендіктен, жұмыс барысы қиындап тұр. Себебі желілерді төсеуге арналған дәлізді табу қиын. Дегенмен осы бағытта жүйелі жұмыс жүргізіп жатырмыз. Жобалау жұмысын жыл соңына дейін аяқтауды жоспарлап отырмыз, ал келер жылы кәріз құрылысын бастаймыз. Сол сияқты биыл кәріз жүйесіне сүзгі орнатуды жоспарлап отырмыз, – деді қала әкімі.

Сонымен қатар кездесуде газдандыру мәселесі де көтерілді.

– «Көктал-1» елді мекенінде кварталішілік желілер салынғанына қарамастан жекелеген тұстарда қалған үйлер бар. Мұндай үйлер үшін газға қосылуға балама

жолдарын қарастырамыз. Үйлердің газға қосылуын жеңілдету үшін рұқсат беру құжаттарының тізімі қысқартылды, тұрғындардың мұқтаж санаттарына бөлінетін сома мөлшері ұлғайды. Материалдық көмек мөлшері – 450 мың теңгеге дейін (130 АЕК), – деді Жеңіс Қасымбек.

Сондай-ақ әлеуметтік нысандар (мектептер, медицина орталықтары, спорт орталықтары), жолдар салу, ауданды абаттандыру, интернет жүргізу, қосымша автобус маршруттарын іске қосу, су қысымын арттыру, жарықтандыру, ШОБ нысандарының заңсыз қызметі және т.б. мәселелер көтерілді.

– «Көктал-1» елді мекенінде дене шынықтыру-сауықты-

ру кешенін салу жобасына түзету енгіземіз. Тұрғындардың қажеттіліктері мен тілектерін ескере отырып, бұл спорт орталығын басынмен, хоккей кортымен жобалайтын боламыз. Сол сияқты №41 мектепті техникалық тексеруден өткіземіз, ал жөндеу жұмысын келер жылы аяқтаймыз. Биыл жаңа корпус (қосымша) саламыз. Жалпы әлеуметтік нысандар бойынша мәселелер бар екені ескеріле келе елді мекенді дамыту жоспарын қарап, енгізетін боламыз. Өзге де аудандардың, елді мекендердің тұрғындарымен тұрақты түрде кездесуді жалғастырамын, сонымен қатар апта сайын азаматтарды қабылдаймын» деді елорда әкімі.

МЕМЛЕКЕТ ТІРЕГІ – АЗАМАТТЫҚ ҚОҒАМ

Астана қаласындағы әл-Фараби атындағы Оқушылар сарайында Дүниежүзілік үкіметтік емес ұйымдар күніне орай елдегі белсенді азаматтық қоғам өкілдері бас қосып, атқарылған іс-шараларға есеп беріп, бірлесе атқаратын бастамаларын белгіледі.

Нұрлат
БАЙГЕНЖЕ

Президент атағандай, Жаңа Қазақстанның тірегі – мықты азаматтық қоғам. Ал азаматтық қоғам құруда үкіметтік емес ұйымдар маңызды рөл атқарады. Өйткені үкіметтік емес ұйымдар халық пен билік арасындағы байланысты нығайтып, қоғамдық диалогтың қалыптасуына ықпал етеді.

Содан болар, Ақпарат және қоғамдық даму министрі Дархан Қыдырәлі, Экология және табиғи ресурстар министрі Зульфия Сүлейменова, Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің төрағасы Дархан Жазықбаев және Астана қаласы әкімінің орынбасары Есет Байкен арнайы қатысып, құттықтау сөз сөйледі.

– 2022 жылы 20 қарашасында өткен Президент сайлауында Қасым-Жомарт Тоқаевты бірнеше қоғамдық бірлестік кандидат ретінде ұсынды. Яғни Қазақстанның Азаматтық альянсы, Ұлттық волонтерлік желі, «Qazaqstan Team» жастар бірлестігі, Ардагерлер ұйымы және тағы басқасын атауға болады. Бұл – елдегі үкіметтік емес ұйымдардың белсенділігін көрсететін құбылыс.

Ел бойынша 22 мыңнан астам ҰЕҰ тіркелсе, оның 17 мыңнан астамы белсенді жұмыс істейді. Мемлекет жыл сайын 2 мың әлеуметтік маңызы бар жобаны ҰЕҰ-мен өзара байланыс арқылы іске асырады. Жүргізілген жұмыс нәтижесінде, 2022 жылы 500-ден астам жұмыс орны құрылды, 32 мыңнан астам бенефициар нақты көмек

алды, оның ішінде 3000 ерекше қажеттілігі бар, 60-тан астам әлеуметтік қызмет пен орталық құрылды, – деді қоғамдық ұйымдарды дамытуға жауапты министр Дархан Қыдырәлі.

Елдегі үкіметтік емес ұйымдар белсенді жұмыс істейді. Әсіресе, ерекше жандар мен аутизммен ауыратын балаларды қолдау бағытында ауқымды іс бітіруде.

Қазақстанның Азаматтық альянсының президенті Бану Нұрғазиеваның сөзінше, үкіметтен тәуелсіз жұмыс істеп, қоғамдағы

маңызды мәселелерді алдыға шығарып, оларды шешуге ұмтылған ұйымдардың белсенділігі ел дамуында маңызды рөл атқарады.

Бүгінде азаматтық қоғамның дамуына мүдделік танытып, үкіметтік ұйымдарға жетекшілік ететін азаматтар Сенат депутаты ретінде іске кірісті. Соның бірі – Бас редакторлар клубының президенті Бибігүл Жексенбай.

Іс-шара барысында үкіметтік емес ұйымдардың белсенді мүшелері марапатталды.

АЗЫҚ-ТҮЛІК БАҒАСЫ ҚАЛАЙ ТҰРАҚТАНДЫРЫЛАДЫ?

Елордада азық-түлік бағасын тұрақтандыруға 14 млрд теңге бөлінді. Қалалық Қоғамдық кеңес отырысында бұл туралы «Астана» әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациясы азық-түлік қауіпсіздігі департаментінің басшысы Ділмұрат Иминов айтты. Аталмыш мәселеге қалалық Инвестициялар және кәсіпкерлікті дамыту басқармасы басшысының орынбасары Мақсат Жаңабаев толығырақ тоқталды.

Оның айтуынша, бас қалада әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына бағаларды тұрақтандыру тетіктері жетілдіріліп жатыр.

– Ауыл шаруашылығы министрлігі азық-түлікке қатысты типтік ережелерге өзгерістерді енгізді. Соған сәйкес отандық тауар өндірушілер форвардтық жүйемен қаржыландырылады. Бұл жүйе тауарды болашақта жеткізуді көздейді. Біз қаланың ережесін министрліктің ережесімен сәйкестендіріп жатырмыз, – деді Мақсат Жаңабаев.

Тиісті жүйе бойынша көкөніс өсірушілер көктемгі егіс кезінде қаржыландырылады. Бұл жұмыс көкөністі белгіленген бағамен сатуға мүмкіндік береді. Форвард жүйесі басқа да әлеуметтік маңызды тауарларға қолданылады. – Бүгіндері осы жүйемен 3,5 мың тонна қант жеткізу бойынша Мерке зауытымен келісімшартқа отырдық. Оның бағасы келісіне – 460 теңге, – деді басқарма басшысының орынбасары.

Сондай-ақ отырыста қала педагогтарына біржолғы сыйақы төлей отырып, жергілікті ерекшелік белгілері мен құрметті атақтарын тағайындау және беру тәртібі, бірыңғай сәулеттік келбет беруге бағытталған көппәтерлі тұрғын үйлердің қасбеттерін, шатырларын ағымдағы немесе күрделі жөндеу мәселесі, тұрғын үй сертификаттарының мөлшері мен оларды алушылар санаттарының тізбесі қаралды.

Елордада «Тұрғын үй орталығы» «Қазақстан тұрғын үй компаниясы» АҚ арқылы сатып алу құқығымен жалға берілетін тұрғын үйге құжаттарды қабылдау басталды.

ҚҰЖАТ ҚАБЫЛДАУ БАСТАЛДЫ

Бұл бағдарламаға білім беру, денсаулық сақтау, мәдениет, спорт және әлеуметтік қорғау салаларында, сондай-ақ Астана қаласы әкімдігіне бағынысты мекемелерінде, атап айтсақ, Астана қаласының Полиция департаменті және оның бағынысты мекемелерінде және Астана қаласының Төтенше жағдайлар департаменті және оның бағынысты мекемелерінде жұмыс істейтін, кез келген санаттағы тұрғын үй кезегінде тұрған азаматтар қатыса алады.

Бағдарлама бойынша берілетін пәтерлер саны: 50. Тұрғын үй түрі: сатып алу құқығымен жалға берілетін тұрғын үй. 1 шаршы метрге жалға алу құны – 1455 теңге.

Басананы жалға алудың ең ұзақ мерзімі – сатып алу құқығымен 20 жылға дейін. Тұрғын үй жалға алу мерзімі өткеннен кейін жалға алушының меншігіне өтеді. Табыс жеткіліксіз болған жағдайда кепілгерлерді тарту мүмкіндігі қарастырылған. Орналасқан жері: Сарыарқа ауданы Көктал елді мекені, 12-95 көш, 12/1 үй. Өтінімдерді қабылдау электронды түрде qatysu.zhilfond.kz порталында 3 наурызға дейін жүргізіледі.

Сатып алу құқығымен жалға берілетін тұрғын үйге өтініш беру үшін ЭЦҚ кілті және өтінім берген сәтте 10 күннен кешіктірмей берілген мекеменің фирмалық бланкісіндегі жұмыс орнынан анықтаманың сканерленген нұсқасы болса жеткілікті.

Егер сіз өтініш берген кезде, мысалы, екі бөлмелі пәтерді таңдасаңыз және таңдау нәтижелері бойынша оған сәйкес келмесе, сіз пәтердің басқа түрін таңдай алмайсыз және қайта өтініш бере алмайсыз.

БАҒДАРЛАМА 2 КЕЗЕҢДЕ ЖҮЗЕГЕ АСЫРЫЛАДЫ:

1) Қатысуға өтініш беру және кезекке қою күніне сәйкес іріктеу; 2) Кезекке қою күні бойынша байқаудан өткеннен кейін Қазақстан тұрғын компаниясында төлем қабілеттілігі рәсімдерінен өту қажет. Жедел желі телефоны: 8 800 080-44-48 ҚЖҚ).

Өтінімдерді қарау нәтижелері туралы кейінірек zhilfond.kz, «Астана қаласы тұрғын үй және тұрғын үй инспекциясы басқармасы» ММ сайтында – gov.kz және Тұрғын үй орталығында әлеуметтік желілерінде жарияланады.

ЕЛІМІЗДЕГІ ӨМІР САПАСЫНЫҢ СТАНДАРТТАРЫ ҚАНДАЙ БОЛУ КЕРЕК?

Жалпыұлттық социал-демократиялық партиясының стратегиялық мақсаты – заманауи әлемдегі өмір сапасы стандарттарын Қазақстанға енгізу, аз қамтылған отбасылардың табысын тұрақты ұлғайтып отыру, мемлекеттің өсіп-дамуына, сондай-ақ ел тұтастығына кедергі келтіретін кедейлер мен байлар арасындағы алшақтықты жою.

Жалпыұлттық социал-демократиялық партиясының (ЖСДП) сайлауалды бағдарламасы «Қазақстандықтардың өмір сапасы стандартын» енгізуді ұсынады. Онда адамның дұрыс тамақтануы, киім, дәрі-дәрмек, коммуналдық қызметтер, ақпарат, демалысқа қатысты қажеттіліктері ескеріледі. Зерттеу барысында анықталған азаматтардың әрбір тобы үшін негізгі көрсеткіштерге қол жеткізу бойынша арнайы бағдарламалар әзірленбек.

Еліміздің ұлан-ғайыр табиғи байлығын ескеретін болсақ, қазақстандықтар әлемнің үздік стандарттары деңгейінде өмір сүруі тиіс. Өйткені Қазақстан табиғи ресурстар қоры бойынша әлемде – алтыншы, ауданы бойынша тоғызыншы, уран өндіру бойынша – бірінші, ал уранның қоры бойынша – екінші орында. Біз – мұнай, газ, титан, магний, қалайы, уран, алтын және басқа да түсті металдар қоры бойынша әлемдегі ең бай елдердің біріміз.

Бүгінде қазақстандықтар осы байлықтың иесі ретінде өздерін сезіне ме?

Күні кеше Астанада өткен дөңгелек үстел кезінде ЖСДП төрағасы Асхат Рақымжанов: «Біз ауылдарға жасаған сапарларымыз барысында нашар жолдар мен «үзілген үміттерге» куә болдық. 1,5 мыңға жуық елді мекен интер-

неттің не екенін білмейді. Оны қойшы, 6 мыңнан астам шаңырақ электр желілеріне қосылмаған. Олар фермаларда немесе елден жырақ, шалғай жерлерде өмір сүріп отыр. Бүгінгі күні барлық аймақтар ауысусмен қамтылып отыр деп айта алмаймыз, өткізілген жерлердің өзінде су сапасы көңіл қондырмайды. Бұл болса, біздің денсаулығымызға тікелей әсерін тигізетін фактор. Қай салада болмасын – білім беру, денсаулық сақтау, ТКШ, құрылыс – үкіметтің Тәуелсіздік алғаннан бергі 30 жылдан астам уақытта салалардағы бірде-бір бағдарламаларды қисынды аяқтаған жоқ» деп атап көрсетті.

Жалпыұлттық социал-демократиялық партиясы еліміздегі кедейлікті есептеудің бірыңғай әдістемесін қабылдауды ұсынады. Дүниежүзілік банктің бағалауы бойынша, Қазақстан азаматтарының 15%-ы – кедей. Бірақ ресми статистика халықтың тек 5,1%-ы күнкөріс деңгейінен төмен табыспен өмір сүретінін көрсетуде.

«Билік белгілеген 100 доллардан сәл ғана асатын «күнкөріс деңгейінің» азаматтарымыздың нақты қажеттіліктеріне ешқандай жетпейтіндігі және әлеуметтік саясаттың негізі бола алмайтыны бесенеден белгілі» делінген партия бағдарламасында.

19 НАУРЫЗ
МАРТА 2023

№-14 округ
Сарыарқа ауданы

НЕГЕ
Марат НАБИЕВ?

М.А. Набиевтің сайлау қорынан қаржыланды. Тапсырыс беруші: Набиев М.А.

Перуде құс тұмауына байланысты енгізілген төтенше жағдай режимі ұзартылды. Ол жыл соңына дейін жалғасады.

Билік өкілдерінің айтуынша, инфекция бүкіл елге таралып кете ме деген қауіп бар. Дертті жұқтырған 63 мыңнан астам құс қырылды. Вирус көмшат пен теңіз арыстандарына да жұғып жатыр. Жуырда Лима жағажайында жүздеген су жануарларының өлексесі табылды. Бір күн бұрын инфекция жүздеген теңіз арыстандарында анықталды. Лима департаментінің жағажайларында өлі жануарлар табылды.

Италияның шығыс жағалауында мигранттар мінген кеме апатқа ұшырады.

Соның салдарынан 33 адам опат болды. Арасында балалар бар. Жергілікті билік өкілдерінің хабарлауынша, апат кезінде бортта 100-ден аса адам болған. Бәрі – Иран, Пәкістан мен Ауғанстан елдерінің тумалары. Соның 40-ы ғана аман қалған. Осыған байланысты қазір аймақта құтқару-іздістіру жұмыстары жүріп жатыр. Билік көз жұмғандар саны жүзге жетуі мүмкін деп қауіптенеді. Із-түссіз жоғалып кеткендер де бар.

ЖАЛПЫҰЛТТЫҚ СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИЯЛЫҚ ПАРТИЯ

Жемқорлықты жоямыз!
Кедейшілікті жеңеміз!
Сен жақсы өмір сүруге лайықтысың!

ЖАЛПЫҰЛТТЫҚ СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИЯЛЫҚ ПАРТИЯ

19 НАУРЫЗ
2023 ж.

Тапсырушы – Рахымжанов А.Н. «Жалпыұлттық социал-демократиялық партиясы» РҚБ-ның сайлау қорының қаржысынан төленді.

«ӨНДІРІСТІҢ» ЖАНАЙҚАЙЫНА ҮҢІЛДІ

Amanat партиясы сайлауалды іс-шаралары аясында Қазақстан Республикасы Мәжіліс депутаттығына үміткер Дихан Қамзабекұлы елорданың Байқоңыр ауданының әлеуметтік-экономикалық дамуы мәселелерімен танысып, «Өндіріс» алқабы тұрғындарының өтінішімен аса проблемалы жерлерге барды.

Бұл – теміржолға жақын маңайда көктемге қарай жерасты суының көтеріліп, қар суымен бірге үйлерге зор қауіп төндіретін жайы. Соңғы 6-7 жылда сол жерде су ағатын (біреулер ТЭЦ қолданған су дейді) бетон канал соғылған. Осыдан кейін үй маңайындағы қар сулары ағып кететін арналар бітеліп, тұрғындар Венеция күйін кешетін болған. Байырғы тұрғындар «Астана ішінде тұрып, әр жылды қорқынышпен өткіземіз. Орталық канализация жоқ, ауызсу жеткізудің ақысы қымбат. Мына бетон канал жағдайды тіпті ушықтырды» дейді. Алдыңғы жылы үйлерге таяу арықтар қазылып, бетондалыпты. Бірақ ол қажетсіз болып қалған. «Маман» дегендерді шақырса да, ешкім себебін білмейді. Осы үшін дабыл қаққан екен.

Енді жұртшылықтың сауалы: бұрын

Ақмолада жерасты суы мәселесімен айналысқан ғалымдар және арнайы жер қыртысы картасы болса, бүгін олар қайда кетті? Мына заманда аумақтарды құрғату ісімен қай мекеме айналысу керек? Бұл – әрі сұрақ, әрі аманат. Әрине, жауап кейінге қалдырылмағаны жөн. Дихан Қамзабекұлы аудан басшылығына хабарласқанында, олардың бұл жағдайдан хабардар екенін білді. «Өндірістің» ауыр ахуалы бізді де толғандырады. Қазір нарық заманы. Ауызсу жеткізумен жеке фирмалар айналысады. Әлгі бетон канал да, арық та тұрғындардың сұранысы бойынша жасалды. Жер қыртысы картасын біз де іздестірейік. Астананы тең жаңарту Өндіріс аумағына да келеді деп үміттенеміз. Қала әкімі осы тұжырымды қолдап отыр» деген басшылықтың уәдесі түйінді мәселені шешуде нәтижелі қадам болмақ.

САЛАУАТТЫ ӨМІР САЛТЫН БАСЫМДЫҚ ЕТЕДІ

Астана қаласындағы Ұлттық теннис орталығында теннистен турнир өтті. Онда Қазақстан халық партиясының сайлауалды бағдарламасы таныстырылды.

Елорда мәслихатының депутаттығына кандидат Азамат Әбдірахманов, Батыр Мадияр, Доктырбек Әділет және Мұхтар Смағұлов спорттың әрбір қазақстандықтың өміріндегі маңыздылығын атап өтті.

«Әр бала «Артспорт» бағдарламасы бойынша спорт секцияларында тегін оқуы тиіс. Біз Артспорт қозғалысын қолдадық. Осының арқасында жүздеген мың бала спорт секциялары мен шығармашылық үйірмелерге тегін қатысты. Балалар мейірім мен қамқорлықты қазірден бастап сезініп өсуі керек. Біз балаларымыздың спортпен және шығармашылықпен тегін

айналысқанын қолдаймыз. Бұл қадам – еліміздің болашағына жасалған батыл баспалдақ» деп атап өтті партияластар.

ҚХП балаларымыз үшін спорт және шығармашылық үйірмелеріне берілетін жан басына шаққандағы қаржыландыруды ұлғайту, сондай-ақ мектепте тегін тамақтануды қолдайды.

Спикерлер Халық партиясының жастарға арналған жеке тұрғын үй бағдарламасын қабылдауға жеке тоқталды. Тұрғын үй келесі талаптарға сәйкес келуі керек: 40-тан 78 шаршы метрге дейінгі аумақты қамтуы керек және үйлерге іргелес аумақ балалар

алаңдарымен, автотұрақ орындарымен жабдықталуы тиіс.

ҚХП бағдарламасы бойынша жастарға ұсынылатын тұрғын үй келесі санаттарға бөлінеді: бірінші – 14 жылға дейінгі мерзімге сатып алу мүмкіндігімен жалға берілетін тұрғын үй. Екінші – ипотекалық бағдарлама арқылы жылдық 4 пайызбен қолжетімді тұрғын үй. Баспананы сатып алу мерзімі – 14 жыл. Үшінші – басқа құрылыс салушылардан жаңа баспана және қайталама нарықтағы тұрғын үй. Мұнда да ипотекалық бағдарлама арқылы жылдық 4 пайызбен сатып алу мүмкіндігі қарастырылады.

ЖАСТАРҒА ЖІГЕР БЕРДІ

«Байтақ» партиясының төрағасы Азаматхан Әміртаев Астана қаласында жыл сайын өтетін каратедан турнирге қонақ ретінде қатысты.

Кёкушин Будокай Каратэ түрінен спорттық жарыстың ашылу салтанатында сөз алған партия төрағасы жастарға патриоттық тәрбие беру және салауатты өмірді насихаттаумен қатар, экологиялық тұрғыдан сауаттылығын арттырудың да маңызды екенін айтты.

– Елімізде спорттың жекпе-жек түрлерін дамытуға үлес қосып жатқан сіздер секілді жастардың қарым-қабілетін көріп, қатты қуанып тұрмын. Біздің қоғамға жаңа құндылықтар

енгізуде жастардың үлесі басым, – деді ол. Ұйым төрағасы сонымен қатар «Байтақ» партиясының жақтастарының қатарында белсенді және өзіне сенімді азаматтар көп екенін жеткізді.

– Байқасақ, аға буынға қарағанда жастар арасында салауатты өмір салтын сақтау, экология мәселелері өте қарқынды көтеріледі. Осы тұрғыда біздің партия Қазақстан жастарының рухы биік, өздері мықты болуы үшін еліміздің таза болуына тырысатын болады. Әрбір қа-

тысушыға адал жеңіс, сәттілік тілеймін! – деді ол.

Турнирдің ашылу салтанатына сондай-ақ қазақстандық танымал спорты Серік Сәпиев, «Kazakhstan Fullkontakt Karate Organization» республикалық қоғамдық бірлестігінің президенті Экринбек Ахмадалиев, ұйымның вице-президенттері Константин Яковенко мен Саят Абильдин, сонымен қатар Кёкушин Будокай Карате федерациясының Астана қаласы бойынша басшысы Нұрсұлтан Әлиакбаров қатысты.

ҚОСШЫДАҒЫ КЕЗДЕСУ

«Ауыл» партиясынан Мәжіліс депутаттығына кандидаттар Ақмола облысы Қосшы қаласында инклюзивті қоғам өкілдерімен кездесу өткізді.

Шараға «Ауыл» партиясынан кандидаттар Таңсәуле Серіков, Анас Бақхожаев, Қайрат Айтуғанов, Лияс Досхожаев, Николай Арсютин, Светлана Прокопьева, Қуаныш Сейітжанов және Айдар Саттаров қатысты. Кездесу инклюзивті бағытта өтіп, ерекше қажеттілігі бар тұлғалардың құқықтық, әлеуметтік жағдайы талқыланды. Жиналғандар алдында сөз алған Мәжіліс депутаттығына түсуші ерекше қажеттілігі бар кандидат, PhD доктор Таңсәуле Серіков өз өмірінен мысалдар келтіре отырып, жиынға қатысушыларды «Ауыл» партиясына дауыс беруге шақырды.

– «Ауыл» партиясына не үшін келдім? Себебі партия мүшелерінің бойынан жасымас жігерді көрдім. Оның ұстанымы халықтың, әсіресе ауылдықтардың ой-арманымен,

мақсат-мүддесімен үндеседі. Партия бағдарламасы жаттанды құрғақ үдеден ада. Ол ауылдық жерде кемінде 20 жыл жұмыс істеген азаматтарға зейнетақыны, онда тұратын ерекше қажеттіліктері бар барлық азаматқа әлеуметтік жәрдемақыларды ұлғайту, аз қамтылғандар мен әлеуметтік осал топтар өкілдері үшін азық-түлік төлем карточкаларын енгізу туралы мәселеге бастамашылық жасауға ұмтылу арқылы «Ауыл» шоқтығын басқа партиялардан биік ұстайды. Сондықтан мен «Ауыл» партиясын таңдадым, сіздерді де соған шақырамын. «Саусақ бірікпей, ине ілікпейді» демекші, біз біріксек талай ілкімді істі жүзеге асырамыз, тағдырлас бауырларымызға мүмкіндік пен үміт сыйлаймыз, – деді ҚР Ғылым және білім министрінің кеңесшісі Таңсәуле Серіков.

ҰЛТТЫҚ МӘДЕНИЕТ – ҚҰНДЫ МҰРА

«Respublica» партиясы түркі әлемінің рухани астанасы Түркістанда 600-ден астам тұрғынмен кездесті. Партия төрағасы, Мәжіліс депутаттығына кандидат Айдарбек Қожаназаров кездесуде ұлттық мәдени бірегейлікті ілгерілетудің маңыздылығын атап өтті.

– Көшпенділердің тарихи-мәдени мұрасын саналы ұрпақ ретінде сақтап қана қоймай, жастардың санасына сәуле шашатындай насихаттау, бүкіл әлемге тарату маңызды. Біз халықтың біртұтас мәдени кеңістігін қалыптастыруды басты міндет ретінде қарастырып отырмыз. Қазақ халқының ұлттық мәдени болмысының өзегі – тарихи дәстүріміз, ұлттық құндылықтарымыз және қазақ тілі. Күллі түркі әлемінің рухани астанасындағы Қожа Ахмет Ясауи сияқты тарихтағы рухани көшбасшыларымыздың дүниетанымын дәріптеп, ұрпақтан ұрпаққа жеткізу маңызды, – деді А.Қожаназаров.

Кездесуге келгендердің басым бөлігі жастар болды. Мәдени мұраны сақтау төңірегінде өрбіген әңгімеде партия жетекшілері тың ұсыныстары мен жаңаша ойларын ортаға салды. Студенттер

көшпенді халықтың мәдениетін бар әлемге паш етудің заманауи үлгілерін ұсынды. Партия өкілдері бұл мәселелерді үлкен ықыласпен тыңдап, өз тәжірибелерімен бөлісті.

Өз кезегінде депутаттыққа кандидат Екатерина Смолякова да қоғамды топтастырудың факторы ретінде қазақ тілін насихаттаудың маңыздылығына тоқталды.

– Қазақ тіліндегі танымал контентті дамыту мен таратуды ынталандыратын тетіктердің жоқтығы қынжылтады. Біз бос ұрандарға қарсымыз. Біз ұлт бірлігінің басты факторы – қазақ тілін дамытудың тиімді тетіктері мен жағдайын жасауды мақсат етіп қойдық, – деді Е.Смолякова.

Сондай-ақ «Respublica» партиясының жетекшілері мен депутаттыққа кандидаттар Қызылорда облысының Шиелі ауылына барып, 100 тұрғынмен кездесу өткізді.

ӨНДІРІС ОРЫНДАРЫН АРАЛАДЫ

Азат Перуашев бастаған «Ақ жол» демократиялық партиясының республикалық штаб мүшелері Алматы облысының Жамбыл ауданында көкпаршылармен кездесті.

Ұлттық спортты насихаттау мақсатында белгілі атбегі Орынтай Әмірғалиев бастаған бір топ атбегілер аудандық эстафеталық «Сыбаға көкпар» ойынын өткізуді қолға алған болатын. Сол ойын жылдағы дәстүрге айналып, Жамбыл ауданында көкпар спорты ерекше дамып келеді.

«Ақ жол» демпартиясының үгіт-насихат тобы Ақтерек ауылына барып, көкпар ойынын тамашалады. Партия төрағасы Азат Перуашев ұлттық спортты дамытуға үлес қосып, жастар арасында көкпардың дамып келе жатқанына тәнті болып, өзінің жылы лебізін білдіріп, әр ауылдық

округтен құралған командаларға сәттілік тіледі. Ол ұлттық спортқа алдағы уақытта «Ақжол» партиясынан қолдау болатынын айтып, оны одан әрі дамытуға барынша күш-жігерін салуға өз септігін тигізетінін де жеткізді.

Сондай-ақ «Ақ жолдықтар» Алматы облысындағы отандық өндіріс орындарын аралады. Соның ішінде Қарасай ауданындағы «KZ Recycling» ЖШС жұмысшыларымен кездесті. Азат Перуашев «Ақ жол» партиясы саяси бағдарламасының негізгі тұжырымдарымен таныстырып, еңбек ұжымының қызметкерлерімен әңгімелесті. Республикалық штаб Қара-

сай ауданындағы органикалық тыңайтқыштарды өндіретін отандық «QazVert» кооперативінің басшылығымен де кездесті. Топырақтың құнарлылығының төмендеуі мен эрозиясы бүгінгі таңда ауыл шаруашылығы саласының өзекті мәселелерінің бірі болып табылады. QazVert кооперативі биогумус, вермикомпост және басқа да органикалық өнімдерді өндірумен айналысады. Кәсіпорын «Ақ жол» демпартиясына жерлерді қайта құнарландыру, жер өнімділігі мен шірінді қабатын қалпына келтіруге мемлекеттік субсидиялар енгізуге жәрдемдесу туралы өтінішпен жүгінді.

ТАУҒА ТУЫН ОРНАТТЫ

Жақында Алматы облысы Еңбекші қазақ ауданы Қайназар ауылында ЖСДП партиясының кандидаттары халықпен кездесу өткізді. Кездесуден бөлек «Ең биік шыңдарды еңсереміз» атты іс-шара ұйымдастырылды.

Оның барысында кандидаттар, партия белсенділері және ауыл тұрғындары ауыл маңындағы тауға шығып, еліміздің көк байрағы мен ЖСДП туын орнатты. Кейін тау бөктерлеріндегі қоқысты жинап шықты. Осылайша қоршаған ортаға деген махаббатын сөзбен емес, іспен дәлелдеді. Алдағы сайлауда жеңіске жетейік деген ниетпен «Жемқорлық», «Олигархат» және «Кедейшілік» деген жазулары бар қоқыс қаптарын қоқыс

жәшіктеріне тастады.

– Біз бағдарламамызда жазылған міндеттерді құр сөзбен айтып қана қоймай, іспен көрсетуді жөн көреміз. Осы мақсатта партия өкілдері қоршаған ортаны қорғау, қоқыс тастамау жөнінде іс-шаралар өткіздік, – дейді партия төрағасының орынбасары Тазабек Сымбетбай.

Жалпыұлттық социал-демократиялық партиясы осыған қоса ұйымның кезектен тыс

ХХ съезін өткізіп, ОСК-ға құжаттар тапсырды. Партиялық тізім бойынша кандидаттарға куәліктерін табыстады. Республикалық сайлауалды штабын ашып, партияның «Үгіт-насихат» пойызы Астанадан бастау алды. Кандидаттар Қарағанды облысының, Астана қаласының сайлаушыларымен кездесті. Сонымен қатар партияның аймақтық штабтары Павлодар, Орал, Алматы, Талдықорған облыстарында жұмыс істеуде.

**СӘУЛЕТ-ҚҰРЫЛЫС БАҚЫ-
ЛАУЫН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ НӘТИ-
ЖЕСІ БОЙЫНША 121 МЛН
ТЕҢГЕДЕН АСТАМ СОМАҒА 477
СУБЪЕКТ ЖАУАПКЕРШІЛІК-
КЕ ТАРТЫЛЫП, ҚҰРЫЛЫС
САЛУШЫЛАР, МЕРДІГЕРЛІК
ҰЙЫМДАР, ЖОБАЛАУ ЖӘНЕ
САРАПТАМА КОМПАНИЯ-
ЛАРЫ ОРЫНДАУҒА МІНДЕТТІ
ЕСКЕРТУЛЕРДІ ЖОЮ ҮШІН 210
ҰЙҒАРЫМ ЕНГІЗІЛДІ**

ЖҰМЫСШЫ ҚҰҚЫҒЫ ҚАЛАЙ ҚОРҒАЛАДЫ?

Астанада 1758 қызметкердің құқығы қорғалды және оларға 430 млн теңге жалақы бойынша берешек қайтарылды. Әлеуметтік және еңбек қатынасын реттеу мақсатында қалада 34 мыңнан астам ұжымдық шарт жасалды. Бұл туралы Қалалық орта сапасы және бақылау басқарма-сының басшысы Дәулет ДОСҚҰЛОВ Астана қаласы коммуникациялар алаңында өткен баспасөз мәслихаты барысында мәлімдеді.

Гүлбаршын ӨКЕШҚЫЗЫ

Сәулет-құрылыс бақылауын жүзеге асыру нәтижесі бойынша 121 млн теңгеден астам сомаға 477 субъект жауапкершілікке тартылып, құрылыс салушылар, мердігерлік ұйымдар, жобалау және сараптама компаниялары орындауға міндетті ескертулерді жою үшін 210 ұйғарым енгізілді.

– Әкімшілік іс жүргізу шең-берінде заңсыз құрылыс бойынша пәрменді санкциялар-дың болмауына байланысты құрылысты заңсыз деп тану және оны бұзу туралы, сон-дай-ақ нұсқамалар талаптарын орындауды мәжбүрлеу туралы талап қоюдың сот практикасы жолға қойылды. Сот арқылы 5 талап-арыз қанағаттандырылды. Соңғы үш жылдағы көрсеткіш бойынша әкімшілік істер саны азайған. Бұдан басқа, сот ак-тілерін мәжбүрлеп орындау бойынша сот орындаушыла-рымен бірлесе отырып жұмыс үйлестірілді. Осы аралықта 40-тан астам сот актісі орын-далды, – деді Д.Досқұлов.

ҚҰРЫЛЫС ЖҰМЫСЫ ТАЛАПҚА САЙ

Бүгінгі таңда Қалалық орта сапасы және бақылау басқармасы базасында елордада салынып жатқан 1523 нысан тіркелген. Ондағы құрылыстың барысы мен сапасын басқармада таға-йындайған жауапты техникалық

қадағалау сарапшысы бақы-лайды. Басқарма басшысының айтуынша, ол ай сайын салынып жатқан құрылыс жұмысының барысы туралы есеп беріп оты-рады.

– Ай сайын қаладағы құрылыс объектілерінде жүргізіліп жатқан жұмыстар туралы мекемеге 1000-нан астам есеп келіп түседі және сол талдаулардың қоры-тындысы бойынша жол берілген қате-кемшілік үшін тиісті шара-лар қабылданады. Елордадағы құрылыс нысандарының салыну барысын қадағалап отыратын «Е-Quilyus» ақпараттық жүйесінің нәтижелері бойынша техникалық қадағалау сарапшылары құрылыс ұйымдарының дені талаптарға сай жұмыс істеп жатыр, – деді басқарма басшысы.

Тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу саласындағы мемлекет-тік бақылауды жүзеге асыру нәтижесінде жергілікті атқару органдары 2018 жылдан бастап 2022 жылдың ағымдағы уақыты-на дейінгі кезеңде 320-баптың 1-бөлімі бойынша 143 құрылыс ұйымы анықталып, әкімшілік жауапкершілікке тартылды.

«Алдағы уақытта құрылы-сы ұзаққа созылған нысандар тексеріліп, 310433,73 шаршы метр тұрғын үй-жайды пайда-лануға беру жоспарлануда» деді басқарма басшысы.

1758 ҚЫЗМЕТКЕРДІҢ ҚҰҚЫҒЫ ҚОРҒАЛДЫ

Еңбек қатынасы, еңбек қа-уіпсіздігі және еңбекті қорғау

саласындағы бақылауды жүзеге асыру нәтижесі бойынша 267 тексеру жүргізілді.

– Еңбекті қорғау – ерекше бақылауда. Ағымдағы жылдың 31 қаңтарындағы жағдай бойынша сегіз кәсіпорындағы 66 қызметкердің алдында бере-шек 38,2 млн теңгені құрады. Жүргізілген жұмыс нәтижесі бойынша 430 млн теңге жа-лақы бойынша берешек өтелді, осылайша 1758 қызметкердің құқығы қорғалды. Әлеуметтік және еңбек қатынасын реттеу мақсатында қалада 34 мыңнан астам ұжымдық шарт жасалды, – деді Д.Досқұлов.

Жазатайым оқиғалардың көпшілігі құрылыс нысанында болады. Кәсіпорындардағы осындай оқиғалар салдарынан 55 қызметкер зардап шекті.

Мемлекеттік еңбек инспек-торлары қаланың Кәсіподақ орталығымен және ҚР жұмыс берушілердің (кәсіпкерлердің) ұлттық конфедерациясымен бірлесіп, кәсіпорындарда еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі талаптарды сақтау бойынша түсіндіру жұмысын жүргізеді. Ағымдағы жылы 3900-ден астам қызметкерді қамтумен осындай 135 кездесу ұйымдастырылды.

ЖАНУАРЛАРДЫ ҚОРҒАУ – БАСТЫ НАЗАРДА

Басқарма ветеринарлық және фитосанитарлық қауіпсіздікті ұйымдастыру саласындағы

жұмысты тұрақты түрде жүр-гізіп келеді.

– Бүгінгі таңда Астана қаласының аумағында барлығы 2361 жануар, оның ішінде 269 бас ірі қара мал, 1642 бас ұсақ мал, 4 бас шошқа, 446 бас жылқы анықталды. 2022 жылы ауыл шаруашылығы жануар-ларын ұстаумен айналысатын жеке және заңды тұлғалардың жалпы саны – 91. Өткен 2022 жылы аса қауіпті ауруларға қарсы 2957 диагностикалық зерттеу жүргізілсе, 2023 жылы 3250 зерттеу жүргізу жоспар-ланып отыр, – деді басқарма басшысы.

Жануарларды вакцинация-лау бойынша 27505 манипу-ляция жүргізілді. 2023 жылы құс тұмауына қарсы 5 мың вакцинация жүргізу жоспарла-нуда. Сондай-ақ, жыл соңына дейін қаладағы 3500-ге жуық қаңғыбас жануар мен мысық тегін зарарсыздандырылады.

– Сондай-ақ, Астана қаласы-ның аумағында 2023 жылы ауыл шаруашылығы дақылда-рының зиянды жәндіктеріне, атап айтсақ, шегірткелерге қарсы 700 га алқапты өңдеу жоспарлануда. Өткен кезеңде компаниялар мен жеке тұлға-ларға 927 лицензия берілді. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласында сараптамалық және инжини-рингтік қызметтерді жүзеге асыратын 221 сарапшы аттес-таттаудан өтті. Сәулет, қала құрылысы және құрылыс са-ласындағы жобаларды басқару бойынша барлығы 61 компания аккредиттелді. Техникалық инспекция стандарттар мен регламенттердің талаптарын бұзбай, белгіленген мерзім-де 5810 мемлекеттік қызмет көрсетті, – деді Д.Досқұлов.

ЖАСТАР ЖҰМЫС ТАБА МА?

Жастар саясатындағы өзекті мәселенің бірі – жастарды жұмыспен қамту. Себебі Астана қаласында жастар арасындағы жұмыссыздық деңгейі 4,6 пайызды құрады. Бұл туралы елорда-ның коммуникациялар қызметінің алаңында қалалық Жастар саясаты мәселелері басқарма-сының басшысы Қайрат Қамбаров мәлімдеді.

Индира БЕРЖАНОВА

Басқарма тарапынан жұ-мыссыздық мәселесін шешуге бағытталған бірқатар шара ұйымдастырылады. Олардың қатарында «Жастар тәжіри-бесі», «Қоғамдық жұмыстар», «Алғашқы жұмыс орны», «Ұр-пақтар келісімшарты» бағдар-ламалары және тұрақты негізде өткізілетін бос орындар жәр-меңкесі бар.

2022 жылдан бастап «Жастар практикасы», «Алғашқы жұ-мыс орны» және «Ұрпақтар келісімшарты» жобаларына қатысушылар жалақысының

– 334, әлеуметтік жұмыс орын-дарына – 28, алғашқы жұмыс орнына – 21, «Бастау бизнес» жобасымен кәсіпкерлік негізге 493 жас оқытуға қатысуда.

14-29 жас аралығындағы жастар жаз мезгілінде «Жасыл ел» жобасы арқылы жұмысқа орналаса алады. 2020 жылы – 1200 адам, 2021 жылы – 1956 жасөспірімдер мен жастар жұмыспен қамтылса, еңбекші жастарға 2022 жылы квота 4200-ге дейін өсті. Айта кететіні, 4200-ге жуық квотаның 60-70 пайызын әлеуметтік осал топ-тардан шыққан жастар құрады. 2021 жылдан бастап «Жасыл ел» қатысушылары алатын сыйақы

мөлшері 30 АЕК-ке дейін артты. Сондай-ақ жастар мен халықтың әлеуметтік осал топтары үшін жаңа бизнес-идеяларды іске асыруға арналған грант мөл-шері 400 АЕК-ке дейін (1,2 млн теңгеге дейін) ұлғайды.

«Мысалы, университет не колледж бітіргеннен кейін кез келген жұмыс орны тәжірибенің болуын сұрайды. Бұл мәселеге қатысты «Жастар тәжірибесі» бағдарламасын айтуға болады. Аталған бағдарлама арқылы жұмысқа орналасып, қолға 95 мың теңге жалақы аласыз. Тәжірибеніз жүреді, сондай-ақ, белсенді болып, өзіңізді көрсет-сеңіз, сол жерде қалу мүмкіндігі де бар. Тәжірибе жинақтауға бірнеше бағдарлама қарасты-рылған. Тіпті мысал ретінде өзімді айтсам болады. Мен еңбек жолымды осы «Жастар тәжірибесі» бағдарламасынан бастадым» деді Қ.Қамбаров.

Жыл басталғалы бері 1334 жас жұмыспен қамтуға жәрдем-десу шараларымен қамтылды. Оның ішінде: тұрақты жұмысқа – 318, жастар практикасына – 115, қоғамдық жұмыстарға

мөлшері 35 мыңнан 64 мың теңгеге дейін өсті. Биыл бұл бағдарлама шамамен мамыр айында басталады.

– Жұмыспен қамту мәселесіне келгенде міндетті түрде NEET санатындағы жастарды да атап өткенді жөн санаймын. Яғни NEET санатына білімі жоқ және жұмыс істемейтін азаматтарды жатқызады. Олардың үлесі 2022 жылдың қорытындысы бойынша 6,9 пайызды құрады. «Үздік», «Жас жігер», «Time to change» жобалары бұл көрсеткіштің төмендеуіне бағытталады, – деді басқарма басшысы.

Жастар арасында мемлекет-тік бағдарламаларды түсіндіру және кеңінен тарату мақсатында Астана қаласының 4 ауданында 5 Жастарға қызмет көрсету орталығы жұмыс істейді. Ор-талықтарда жұмысқа орналасу сұрағы бойынша «Халықты жұмыспен қамту» орталығының қызметкерлерінен кеңес алу мүмкіндігі бар. Сонымен қатар, @job_astana_jastary Instagram әлеуметтік желісіндегі парақ-шада бос жұмыс орындары жарияланып тұрады.

БЕРЕРІ МОЛ ОРТАЛЫҚ

(Соңғы. Басы 1-бетте)

Орталықтың басты мақсаты – мем-лекеттік жастар саясатын жүзеге асыру, жастарды қолдауға бағытталған мем-лекеттік бағдарламалар және жастар арасындағы өзекті мәселелер – аула клубтары, еріктілік, кәсіпкерлік, жеңіл-дікпен несиелендіру, сонымен қатар кәсіптік бағдар беру, жұмысқа орна-ластыру және тұрғын үй мәселелері және тағы басқа бағыттар бойынша ақпараттық-консультативтік көмек көрсету. Жастар өзін мазалаған сұрақтар бойынша тегін кеңес алады.

Жастарға қызмет көрсету орта-лықтарында Астана қаласы әкімдігінің «Астана жастары» КММ-нің қызмет-керлері жастардың бос уақытын тиімді өткізу мәселелері бойынша, Халықты жұмыспен қамту орталығы жұмысқа орналастыру мәселелері бойынша және «Отбасы банк» АҚ тұрғын үй

мәселелеріне қатысты консультациялық көмек көрсетеді. Орталық бір уақытта 10-12-ге жуық адамды қабылдай алады.

Орталықтың ашылу салтанатына қалалық Жастар саясаты мәселелері басқармасының басшысы Қайрат Қам-баров қатысты. Өз сөзінде басқарма бас-шысы қала жастарының жұмыссыздық мәселесін шешуде «Жастар тәжірибесі», «Қоғамдық жұмыстар», «Алғашқы жұ-мыс орны», «Ұрпақтар келісімшарты» және баспаналы болуда 2021 жылдан бастап жүзеге асырылып келе жатқан «Елорда жастары» бағдарламасының маңызына тоқталды. Оның айтуын-ша, қала бойынша 8500-ге жуық бос жұмыс орны бар. Ал жұмыссыз жүрген жастардың саны – 6,8-6,9 пайыз, яғни 19000 мың адам.

Елорда жастарының жұмыспен қамтуда жастарға арналған бос жұмыс орындары жәрмеңкесі тұрақты негізде өткізіледі. Былтырдың өзінде Астанада

ДОСТЫҚҚА СЫЗАТ ТҮСПЕСІН!

Жылдан-жылға дәстүрімізге айналып келе жатқан Алғыс айту күні мен үшін өткен тарихымызға тағзым ету күні болар. Бұл, әрине, ерекше мереке! Адамзаттың бойындағы асыл қасиеттің бірі – әлсізге қамқор, елге қайырымды болу, қолынан келгенше жақсылық жасау. Сол арқылы қоғам мейірленеді. Осы күні ізгіліктің бәйтерегі гүлденіп, көктеммен бірге жанымыз жасарып, жанымызда жүрген адамдарға алғысымыз артады. Сондықтан да 1 наурыз – адамдарды жақындастырып, ел бірлігін нығайтатын мереке.

Ақбаржан ИСМАИЛОВ,
Қазақстандағы тәжіктердің республикалық этномәдени орталығының төрағасы, Қазақстан халқы ассамблеясы кеңесінің мүшесі

Алғыс айту күнінің этносаралық өзара іс-қимылдың бірегей институты – Қазақстан халқы ассамблеясының құрылған күнімен сәйкес келуінің астарында терең мән бар. Өткен ғасыр ауыр нәубет пен ұлы құрбандықтармен сыналған ғасыр болды. Арада біраз уақыт өтсе де, сол жылдардың ақтаңдақтары түгел зерделеніп болған жоқ. Неше ұрпақ ауыса да, сол

зұлматтың жаңғырығы естіліп қалады.

Қазақ даласын екі мәрте соққан ашаршылық, күштеп ұжымдастырудың салдары, ұлы көмпеске әбден титықтаған елге тағы бір сынақ болды. Қазақ өзінің жаралы жүрегіне сталиндік зорлық-зомбылықтан, геноцид пен этноцидтен, саяси қуғын-сүргінге түскен босқын халыққа тіреу болып, жүрегіне сыйдыра білді.

Сол ғасырдың басында Столыпін реформаларының шаруаларды қоныстандыру кезеңінде Қазақстанға Ресейден, Украинадан, Белоруссиядан 1 миллион 150 мың адам келді. Арада 20 жыл өткенде, 1930 жылдары ұжымдастыру кезінде бұрынғы КСРО-ның орталық аудандарынан 250000 иеліктен айырылған шаруалар Қазақстанға жер аударылды.

1937 жылы тағдыр тауқыметін тартып, қасиетті қазақ жеріне алғашқы болып корей халқы табан тіреген болатын. Содан

кейінгі жылдары Қазақстанға шешен-ингуштар, күрдтер, қарашай-балкарлар, түріктер, татарлар, немістер жер аударылды.

Сталин режимінің тұсында әр жылдары тұтас халықтар – 800 мыңдай неміс, 102 мың поляк, 550 мың Солтүстік Кавказ халқының өкілі, Қиыр Шығыстан 18,5 мың корей отбасы жер аударылды.

Бұл ретте, өнеркәсіп нысандарын салу үшін еліміздің түкпір-түкпірінен 1,2 миллионға жуық адам қоныстанды. Осыншама әр түрлі, әр дінді, әр тілді, мәдениеті, салт-дәстүрі басқа елдердің өкілдерін бөтенсімей, өгейсітпей, көкірегіне басқан қазақтың шексіз мейірімі мен жүрегінің кеңдігі қазақтың өзінің де осындай ұлы нөпірдің арасында жоғалып кетпей, өзін-өзі сақтап қалған қасиеті екенін айту керек. Осы қасиетімен қазақ жерінде өзге этнос өкілдерін айналасына жинап, тәуелсіздік туын желбіретті.

Сол себепті де мейірім салтанат құрған күнде барша этнос өкілін бір шаңырақ астына біріктірген Қазақстан халқы ассамблеясы құрылған күнін межелеп, дәл осы күн Алғыс айту күні болып жарияланды.

Тәуелсіз Қазақстан тарихындағы атаулы даталардың түйісуі жаңа мерекеге де ерекше мағына берді. Бұл еліміздің барша этностар арасындағы өзара сенім мен сыйластық деңгейінің жоғары екенін, өзара түсіністік пен терең құрметті білдіреді. Осы күн – этностардың бір-біріне және оларды өз туғанындай қабылдап, мейірбандық танытқан қазақ халқына Алғыс айту күні. Бұл өзге этностардың қазақтың рухани игілігі – кеңпейілдігі мен қайырымдылық дәстүріне терең тағзым белгісі болып қалды.

Қазақтың қасиетті жеріндегі ең басты құндылық – бірлік пен татулық үшін ортақ жауапкершілігімізді сезінеміз және жарқын болашағымызға нық сенеміз. Айналамызда болып жатқан дүмпулі дүрбелендер тағы да бір нәрсені дәлелдеді. ХХІ ғасырдың ең басты ұстанымы халықтың татулығы мен келісімі болуы тиіс. Қай елдің болмасын экономикасының, саясатының, керек десеңіз, қауіпсіздіктің де өзегі осы болмақ. Ал өзегіне құрт түскен дарақ гүлдемейтіні, өркен жаймайтыны белгілі.

АЛҒЫС АЙТУ – ПАРАСАТ БЕЛГІСІ

Хасан ШАРИПОВ,
кәсіпкер, «Дустлик» өзбек қауымдастығы төрағасының орынбасары:

– 1 наурыз – Алғыс айту күні мерекесі жыл сайын жаңа мағынаға ие болып келеді. Жыл өткен сайын жан-жағымыздағы болып жатқан сын-қатерге қарап, дүниедегі ең қасиетті ұғым қоғамдық келісім екеніне көз жеткізгендейміз.

Жалпы «халықтар достығы, тату көрші» деген ұғымдар әр заманда да айтылып жүрді. Кеңес заманында туып-өскен қатарластарым жақсы біледі, біз де осы ұранмен өстік. Кеңес Одағы ыдырағаннан кейінгі болған түрлі ұлтаралық қақтығыстар, посткеңестіктегі жекелеген мемлекеттер арасындағы күрделі қарым-қатынас, көші-қон үдерісі, «халықтар достығы мен тату көрші» идеясы, шынымен де, сынға түскен болатын. Бұл сынақ әр сипатта әлі жүріп жатыр. Бұл ретте, достығымызға сызат түсірмей, сыртқы күшке төтеп бере алатын нәрсе адамның парасаты, кеңдігі, кемелдігі деген ұғымға күн сайын көзіміз жетіп, соған сайып келеміз.

Халық бірлігі мен ынтымағы тек коммунистердің ойлап тапқаны емес, жалпы адамзаттың асығатын асыл мұраты екеніне көзіміз прогрессивті, жасампаз адамдар үшін тату-тәтті өмір сүру – қоғамды алға бастайтын негізгі фактор. Әр ғасырда әр халықта ынтымақ пен бірліктің маңызы айқын болды. Достықтың

ұлы идеясын ойшылдар мен данышпандар көтерген екен, әр дәуірде әр құрлықта Науаи, Низами, Омар Хайям, Абай, Пушкин, Гете, Руставели және басқалары асқақтатып, адамзаттың санасына сәуле құйыпты.

Осы ұғым қазақ жерінде жаңаша түрге еніп, әр түрлі тағдырмен қанатының астына тығылған барлық этностың өкіліне ешқашан «өгей шеше» болған жоқ. Қазақ жеріндегі достық пен бірліктің қандай күшпен келіп жатқанын біз де, қазақтар да жақсы біледі, жақсы ұғынады. Бәріміз хал-қадірімізше ынтымаққа ұмтылдық. Бұл жалаң сөз емес, егер Отанымыздың бір қажетіне жарап, қызметімізді жасап, жақсылықтың ортасында жүрсек, қиындықты бірге көтерсек, достық көңіліміз бен сыйлас көршілігіміз осы емес пе?!

Бүгінде республикамыздың бірқатар ірі орталығында «Қазақ халқына мың алғыс» атты монументтер, ескерткіштер, барлық этнос өкілдерінің қазақ халқына деген алғысын жердегі темірқазыққа байлағандай, ел ықыласымен ашылып жатыр. Бұл, меніңше, барлығымыз адасқанда, көңілге жел бітіп астамсып, тасынғанда, өз орнында іздеп табатын қазығымыз да!

Дәуір ауысады, жастар келіп қарттардың орнын басады, сонда осы ескерткіш-белгілер тар жерде табысып, «бүтін құртты бөліп, жарты құртты жарып жеген» күндерді еске салып, ел бірлігіне сызат түсірмей, сақтап тұрмақ.

Маған әсіресе елордамыздағы етегіне тығылған балаларды мейіріміне бөлеп тұрған қазақ анасының ескерткіші қатты ұнайды. Халық – анамыздай ұлы ұғым. Халқымыздың аманында біздей балалары өсіп-жетіліп, жасай бермек!

БЕЙБІТ АСПАН ТІЛЕЙМІН!

Елена РОГОВСКАЯ,
«Polasy» қоғамдық бірлестігінің төрайымы:

– Жыл сайын еліміздің азаматтары үшін Алғыс айту күнінің маңызы артып келеді. Бұл мереке мейірімділікті, қайырымдылықты, өзара ынтымақ пен Қазақстанның бірлігін бейнелейді. Оны әр адам әртүрлі қабылдайды. Біз, қуғын-сүргінге ұшыраған поляктардың ұрпағы, қазіргі

ұрпақтың Алғыс айту күні, ең алдымен, қуғын-сүргін жылдарында ата-бабамызды қабылдап, ризық-несібесін, ыстық ықыласын білдірген қазақ халқына алғыс айту деп білеміз. Адам басынан өткеретін ең маңызды және ең әдемі сезімнің бірі – алғыс сезімі. Ал бүгін мен қазақ жеріне, қазақ халқына көп жыл бұрын ата-әжемді қабылдап, олармен бірге үйін бөлісіп, жаңа Отан сыйлағаны үшін алғыс айтқым келеді. Ұлы дала халқына адамгершілік, ықылас пен мейірімділік үшін алғыс айтамыз. Барша қазақстандықтарды мерекемен шын жүректен құттықтаймын. Баршаңызға зор денсаулық, бақыт және бейбіт аспан тілеймін!

ҚҰРМЕТКЕ ЛАЙЫҚ ЕЛ

Роза ПАК,
Астана қаласындағы корей этномәдени бірлестігі төрағасының орынбасары:

– Қазір Қазақстанда корейлердің алтыншы ұрпағы тұрады. Әрине, уақыт өз дегенін алады. Алыста қалған ауыр күндердің жаңғырығы басылып кетті деуге болады. Қазақ жеріне аяқ басқан алғашқылардың аты мен қазақ жеріндегі алғашқы қадамы да санадан өшіп барады. Бірақ ұмытуға болмайтын жайттар бар, бұл – игі істер, адамға тән жылулық, жергілікті халықтың бауырластық қолдауы. Қорықпаймыз, біз үшін қиын жылдарда қазақ

ұрпағынан бастап корейлер қазақ халқына алғысын білдіруден танған жоқ. Бірақ осынау терең, шынайы сезімді сөзбен айтып қана қоймай, ата-анамыз аман қалу үшін нық тіресе күрескен, еліміздегі адамдар арасындағы қарым-қатынастың іргетасы қаланған, шынайы құндылықтар орныққан кезеңдерді мәңгілік есте қалдыру. «Алғыс сезімі – ең үлкен сезім» деп ежелгі жанышпандар айтқан екен. Біз үшін қиын жылдарда қазақ

халқы ата-бабамызды қалай қарсы алғанын әрқашан ризашылықпен еске аламыз. Қазір біз бәріміз үшін ортақ Отанда өмір сүріп жатырмыз. Біз оның игілігі үшін күш-жігерімізді аямаймыз.

Қазақстандағы корейлер – республикадағы ең ірі этникалық диаспораның бірі. 1990 жылы 3 маусымда корей диаспорасының мәдени мұрасын сақтауға орасан зор үлес қосқан және қосып келе жатқан Қазақстан корейлері қауымдастығы құрылды.

ХАЛҚЫМЫЗДЫҢ БІРЛІГІН САҚТАЙЫҚ!

Дмитрий ОСТАНКОВИЧ,
беларусь мәдени орталығының төрағасы:

– Қазақстан халқы ассамблеясының құрылған күніне арналған мереке көпұлтты ел бірлігінің символына айналды. 1 наурыз – Алғыс айту күні – бәрімізді біріктіретін тамаша мереке! Бұл күні халқымыздың басынан өткен ауыр сынақ жылдарын асқан құрметпен еске аламыз. Қазақ жері миллиондаған адамдарды – түрлі ұлт өкілдерін, мәжбүрлі қоныс

көшіп келгендерді паналатып, жүрек жылуымен бөлісті. Бұл адамдар мен олардың ұрпақтары Қазақстаннан екінші Отанын тапты. Олардың көпшілігі республикамыздың дамуына үлкен үлес қосты. Мейірімділіктің, өзара көмектің, бір-бірімізге деген сыйластықтың арқасында біз қазір мың алғысты қазақ жанында достық пен өзара

түсіністікте тату-тәтті өмір сүріп жатырмыз. Бұл мерекенің басты мақсаты халқымыздың бірлігін сақтау деп ойлаймын. Еліміздің дамуындағы алдағы барлық табыстар қоғам бірлігінің құнарлы топырағында ғана мүмкін болмақ. Барша қазақстандықтарды мерекемен құттықтаймын. Сіздерге бақыт, амандық, бейбітшілік пен өркендеу тілеймін!

– Сәкен Есіркеп мырза, елдегі қазақ тілінің жағдайын сезіп-біліп отырсыз. Мемлекеттік тілдің мәртебесін көтеру әрбір азаматтың, әр мекеменің міндеті десек, салмақтың көбі сіздерге түсетіні белгілі. Ең әуелі басқарманың жұмыс жүйесін қысқаша түйіндей кетсеңіз.

– Біздің басқармада әкімшілік-ұйымдастырушылық, ономастика және әдістемелік жұмыс, тіл саясатын үйлестіру, архив қызметін үйлестіру сынды 4 бөлім бар. Мемлекеттік тілдің мәртебесін көтеру – тек біздің мекеменің ғана емес, бүкіл қоғамның, билік басында жүрген азаматтардың, жалпы халықтың міндеті. Мемлекеттік тілге құрмет – ол Отанға, Ата заңымызға, өз ұлтымызға құрмет. Бізге кейбір азаматтар «Сендер неге жұмыс істемей отырсындар?! Тіл басқармасының жұмысы мемлекеттік тілдің мәртебесін көтеру ғой» деп кейістік білдіріп жатады. Дұрыс, бірақ біздің де жолымызды кесіп, адымымызды аштырмай, аяғымызды матап отырған мәселелер бар.

– Сонда «біздің де қолимыз байлауды, аяғымыз тұсаулы» демексіз бе? Адымдарыңызды аштырмай тұрған ол қандай шектеу?

– Мемлекеттің жергілікті қаржы органдарынан бақылау функциясын алып тастау жөніндегі мораторийі біздің аяғымызды тұсап қойды. 2018 жылы кәсіпкерлерге қаратылған тілге қатысты бақылау функциясын алып тастаған. Оған «Атамекен» кәсіпкерлер палатасы мен Ұлттық экономика министрлігі тікелей ұйытқы болған. Мәселен, «сыртқы жарнама тілдік нормаларға сәйкес болуы керек, әйтпегенде айыппұл салынады немесе ескерту беріледі» деп біздің қатысты заңдарымыздың бірнеше тармағында жазылған. Ендеше айыппұл қалай салынады? Айыппұл салу үшін белгілі бір жауапты мекеме болуы керек. Ол талаптарды заңмен сақталуын бақылауы керек. Ал айыппұл салу үшін заңмен бекітілген үлгісі, яғни хаттама үлгісі болуы керек қой, ол жоқ, керек десеңіз, тексеру парағы да жоқ. Осындай жағдайда кәсіпкерге барып қалай қызмет істейсің?! Мәлім бір сауда орнында тіл жөнінде екі ұлт азаматының арасында келіспестік туғанда барып, тараптарды татуластырып қайтып едік, прокуратура мекемесі бізге «кәсіпкерлердің есігінен аттап басатын құқығың жоқ» деп ескерту жасады. Мемлекеттік тіл туралы түсіндіру жұмысын да жүргізе алмаймыз, кәсіпкерлерге жақындап кетсек, прокуратурадан ескерту аламыз. Тіпті сол үшін тәртіптік жауапкершілікке тартылуымыз мүмкін.

– Көшелерде қате жазылған немесе мемлекеттік тілде жазылмаған жарнамалар қаптап тұр. Бірақ бұл жұмыстарды сіздер қадағалай алмайсыздар. Солай ма?

– Әрине, қадағалағымыз келеді. Бірақ жаңа айтып өткендей, біздің аузымыз буулы,

ТІЛ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ТІЛ НЕГЕ БАЙЛАНДЫ?

Қазақстанда ең көп айтылатын мәселенің бірі және бірегейі тіл мәселесі екені көпке мәлім. Бұл мәселеге келгенде елдегі пікір ауаны да екіге жарылады. Яғни билік мемлекеттік тілді міндеттемей, жалпақшешейлік танытып отыр, лауазым иелерінің дені орыс тілділер» деп халық билікті кінәласа, билік өкілдері «халыққа қазақша сөйлем деген біз емес» деп басын алып қашады. Ал көшеге шықсаң, қате жазылған, дөрекі аударылған, мемлекеттік тілде жазылмаған жарнамадан басың айналады. Осыны көргенде «мемлекеттік тілдің жағдайын бақылап отырған орын жоқ па? Тіл басқармасы қайда қарап отыр?» деп біз де кейістік білдіріп жатамыз. Сөйтсек, Тіл басқармасының да тілін байлайтын себептер бар екен. Біз мұны Астана қаласы әкімдігі Тілдерді дамыту және архив ісі басқармасының басшысы Сәкен ЕСІРКЕППЕН сұхбаттасқанда білдік.

аяғымыз байлаулы. Қаладағы жарнама жұмысы, шын мәнінде, Құрылыс, сәулет және қала құрылысы басқармасына тәуелді. Жұрттың бәрі біз жауапты деп ойлайды. Қателік көрсе бізді жазғырады. Ал тілге қатысты болған соң, біз өзіміз араласып жүрміз.

Қазақстан Республикасының Тіл жөніндегі заңның 21-бабына сәйкес, «Мемлекеттік емес ұйымдардың маңдайшалары мемлекеттік тілде, қажет болған кезде орыс тілінде және (немесе) басқа тілдерде де орналастырылады. Хабарландырулар, жарнама, прейскуранттар, баға көрсеткіштері, ас мәзірлері, нұсқағыштар және басқа да көрнекі ақпарат мемлекеттік тілде, қажет болған кезде орыс тілінде және (немесе) басқа тілдерде де орналастырылады» деген талап бар. Бірақ ол кейде сақталмай жатады. Ал оны бақылайтын біздің жайымызды жаңа айттық. Дегенмен біз бұғып отырған жоқпыз, хат дайындап, Тіл туралы заңды түсіндіріп жүрміз, бірақ өзіміз қорқып, жалтақтап тұрсақ, біздің сөзіміз кімге өтеді?! Ал сіздер, яғни газеттер жазса, соны көтеріп алып, жұрт шулап жатыр деп соның көлеңкесінде бірер жұмыс бітіріп алуға тырысамыз. «Кәсіпкерлер жарнама ілетін кезде жергілікті қатысты органдармен келісу керек» деген талап бар еді, қазір оны да алып тастаған. Тек хабарлама ғана жібереді.

Осыдан бірнеше жыл бұрын Парламентте тілге қатысты заңдарға өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы жұмыс тобы құрылды. Сол кезде бізге бақылау функциясын беру жөнінде ұсыныс айтылғанмен, оған тағы да «Атамекен» кәсіпкерлер палатасы мен Ұлттық экономика министрлігі қарсы шығып, қабылдаптай тастады. Тым құрыса, тіл туралы түсіндіру жұмысын да жүргізе алмай отырмыз.

– Астанада қазір қазақ тілін үйрететін орындар ма?

– Басқарамызға қарасты мемлекеттік тіл саясатын үйлестіру бөлімі қазақ тілін оқыту жұмысын үйлестірумен айна-

лысады. Біз мемлекеттің тіл саясаты бағдарламасы аясында мемлекеттік тілдің мәртебесін көтеру үшін қазақ тілін үйрететін тегін курс ашып, қазақ тілін үйренгісі келетін қала тұрғындарына үлкен мүмкіндік жасап отырмыз. Бұл орталықтан жылына 1500 адам қазақ тілін үйреніп шығады. Оған қазақ тілін үйренгісі келетін кез келген қала тұрғыны қатыса алады.

Сонымен қатар, кәсіпкерлерге, қызмет көрсету саласындағы азаматтарға арналған интенсивті курсымыз бар. Біз онда қазақша амандасудан бастап, кез келген тақырыпта сұхбаттасуға болатын деңгейге жеткізуге тырысамыз. Қазақ тіліне қатысты мәселенің көбі болмашы істен туындап жатады. Мәселен, біреу «сәлеметсіз

бе!» деп амандасса, оған ол орысша жауап қайтарады да, мәселе «сен неге маған мемлекеттік тілде сөйлемейсің?» деген сөзден басталады. Егер сол кезде анау қызметкер де қазақша амандық сұрасып, «кешіріңіз, мен қазақ тілінде жақсы сөйлей алмаймын, үйреніп жүрмін» деп жылы сөйлесе, біздің қоғамда оған түсінікпен қарайтын азаматтар көп. Басқа ұлт өкілдері бұл қарапайым қағиданы түсінеді, ал «қай тілде сөйлейтінімді өзім білемін» деп ана тілін аяққа таптайтын-дардың көбі өз ұлтымыздың азаматтары екенін көргенде жүрегің ауырады. Сондай-ақ, мемлекеттік қызметкерлерге арналған ағылшын тілі курсы мен қандастарға арналған орысша үйрету курсы бар.

– Қатысушылардың ын-тасы қандай? Көбі көзге ұлт өкілі ме?

– Олардың шамамен 30 пайызға жуығы – өзге ұлт өкілі, қалғаны – қазақтар. Ынтасы өте жақсы, жыл сайын көбейіп келеді. Оқимын деп өтініш беріп жатқандар көп.

– Келесі сұрақ ономастикаға қатысты. «Менің туысыма көше бер» деп келетіндер көп пе?

– Бар, әрине. Өз туысын, ата-бабасын, өзі зерттеген адамын тықпалайтын жағдай жоқ емес. Ал зерттеушісі жоқ, артында жоқшысы болатын туыс-туғаны жоқ азаматтар қағыс қалып қояды. Мәселен, Мұстафа Шоқайдың көшесі қаланың сырт жағындағы елеусіз, ойлы-шұңқар көшеге берілген. Мұхамеджан Тынышбаевқа берілген көше – 100 метр, Мәншүк Мәметованың атына берілген көшенің ұзындығы небәрі 70 метр екен. Біз оны қазір үлкен көшеге ауыстырдық. Міне, осындай мәселелер де аз емес. Сондықтан бұл мәселеге тарихи әділеттілік тұрғысынан қарауымыз керек.

«Мен айтқан адамға көше бермедіндер, мен Президентке жазам, халықты бастап көшеге шығамын» деп қоқан-лоқы жасайтын адамдар да бар. Бір көшеге тарихи тұлғаның атын беруді жалғыз біздің басқарма

шешпейді, оны қалалық Қоғамдық кеңес пен мәслихат депутаттарының талқысына салып, республикалық ономастика комиссиясы мақұлдағаннан кейін барып шешім қабылдаймыз.

– Мемлекеттік тілдің мәртебесі қалай көтеріледі? Осы елдің азаматы ретінде қандай ұсыныс айтасыз?

– Біздей үлкен мәселенің бірі – бағалау жүйесіндегі солқылдақтық. Мысалы, 11 жыл бойы мектепте балаға қазақ тілі оқытылады. Оған ұстаздары тиісті бағасын қояды. Бірақ мектептің үздік бағаға оқыған орыс тілді мектептің балалары қазақша біліп шығуы тиіс емес пе? Алайда олай емес. Себебі талап жоқ, қазақ тілі пәнін өз деңгейінде оқымаса да, оған көтермелеп баға қоя береді. Былай қарап тұрсақ нонсенс қой. Мемлекеттік қызметке қабылдандарда дәл сондай жағдай. Бірнеше заңнан тест тапсырып, қажетті ұпай жинау – міндет. Егер қандай да бір заңнан шектік көрсеткіштен төмен балл алсаңыз, мемлекеттік қызметке бара алмайсыз. Сол тесттің басында қазақ тілінен де 20 сұрақ болады. Бірақ сол жиырма сұрақтың тек біреуіне дұрыс жауап беріп, қалғанынан қателессеңіз де, ештеңе шешпейді. Ұят жағдай. Осының бәрін реттеу керек. Мысалы, «Болашақ» бағдарламасына құжат тапсырарда «Қазтест» сертификаты талап етіледі. Тілдері орысша, ағылшынша шығып, өзге елдің құндылығын бойына сіңіріп жатыр. Бұл – қоғамдағы өте өзекті тақырып. Теріс тенденция. Арамызда да әлем азаматы болуды көксейтіндер, ұлттық құндылыққа шекесінен қарайтындар аз емес. Бірақ мен үшін бір нәрсе анық.

“

Ұлттық құндылықтарымыздың барлығы тіліміз арқылы жеткен. Тіл арқылы ұлттық санамыз, өзіндік болмысымыз қалыптасады. Бүгінде балаларымыз YouTube, ғаламтор арқылы өзге тілде сусындап жатыр. Тілдері орысша, ағылшынша шығып, өзге елдің құндылығын бойына сіңіріп жатыр. Бұл – қоғамдағы өте өзекті тақырып. Теріс тенденция. Арамызда да әлем азаматы болуды көксейтіндер, ұлттық құндылыққа шекесінен қарайтындар аз емес

Әлемдегі жақсы құндылықтарды, жаңашыл ойларды сіңірген, үйренген жақсы. Адам ретінде. Өйткені біз де адамзаттың бір бөлшегіміз. Бірақ өз ұлтыңның құндылығын мойындамау, менсінбеу, аяқасты ету, ұмыту – астамшылық. Қазақтың да ешкімде кездеспейтін жақсы қасиеті көп. Сол қасиеттің жібін үзбей, озық дәстүрді ұстанып, тозығын тарихтың күресіне қалдыруға болады ғой. Тым консерватив болу да бүгінгі заман ағымында жараспас. Адамды сүю, өтірік айтпау, өткенге құрметпен қарау, ешкімнің ала жібін аттамау, біреудің ақысын жемеу, ата-ананы сыйлау, айналадағы қамқор болу, жомарт, қоңақжай болу сияқты толып жатқан гуманистік ізгі істер – қазақтың қанында бар ғасырлық құндылықтар. Олай болса осындай игі дәстүрімізді сақтап та әлемнің бір азаматы болуға не кедергі? Мәселен, осыдан бір апта бұрын қыздарымды «Аватардың» қазақша нұсқасына алып бардым. 18:50-де кіретін болдық. Залдың жартысы бос тұр. Дәл бір сағаттан кейін орысша сеансы басталады, бірақ зал лық толы, орын жоқ. Кассада менің жанымда бір қазақ отбасы балаларын орыс сеансына кіргізгісі келіп, кейінгі сеанстан орын таппай «қиналып» жатыр. Мен «Неге қазақша сеансқа кірмейсіздер? Қазір орын бар ғой қазақша сеанста» десем, «Жоқ, қазақша түсініксіз аударады. Біз орысша көреміз, себебі дұрыс аударылады. Сапалы» дейді. Көрдіңіз бе! Бізде «орысша болса дұрыс, орыс болса әділ болады» деген қатып қалған түсінік бар. Қазақтың көбі өз тіліне сенбейді, титтей болсын жан ашымайды деген нәрсе осы...

Сұхбаттасқан
Қалиакбар ҮСЕМХАНҰЛЫ

БАЙҚАУ КЕҢЕСІНІҢ МҮШЕЛЕРІН КОНКУРСТЫҚ ІРІКТЕУ

«Астана қаласының Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы» ММ келесі Астана қаласы әкімдігінің ШЖК МКК Байқау кеңестері мүшелерін іріктеу бойынша конкурстың басталғаны туралы хабарлайды:
№6 қалалық емхана, №1 көпбейінді қалалық ауруханасы, №3 көпбейінді қалалық ауруханасы.
Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 20 ақпандағы №113 бұйрығына сәйкес денсаулық сақтау саласындағы шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік кәсіпорындарда Байқау кеңесіне сайланатын адамдарға қойылатын талаптар жоғары білімінің, сондай-ақ мынадай талаптардың бірінің болуын қамтиды:
1) денсаулық сақтау немесе ұйым бейіні бойынша және (немесе) экономика/қаржы және (немесе) бизнес және (немесе) құқық

саласында кемінде 5 жыл жұмыс тәжірибесінің;
2) денсаулық сақтау немесе ұйым бейіні бойынша және (немесе) экономика/қаржы және (немесе) бизнес және (немесе) құқық саласындағы басшылық қызметте кемінде 3 жыл жұмыс тәжірибесінің;
3) денсаулық сақтау және (немесе) экономика және (немесе) бизнес және (немесе) құқық саласындағы қоғамдық бірлестіктердің мүшесі.
Мынадай:
1) соттылығы өтелмеген немесе алынбаған;
2) заңды тұлғаны банкрот деп тану туралы шешім қабылданғанға дейін бір жылдан астам осы заңды тұлғаның басшысы болған;
3) бұрын сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасаған;
4) Байқау кеңесінің басқа мүшесімен немесе мемлекеттік кәсіпорын басшысымен жақын туыстық және туыстық қатынастағы адамды

байқау кеңесінің мүшесі ретінде сайлауға болмайды.
Конкурсқа қатысуға қажетті құжаттар:
1) конкурсқа қатысу туралы өтініш (еркін нысанда жазылған);
2) мемлекеттік және орыс тілдеріндегі түйіндеме;
3) өмірбаян (еркін нысанда жазылған);
4) үміткердің жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі;
5) жоғары білімі туралы құжаттың көшірмесі;
6) 2015 жылғы 23 қарашадағы Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 35-бабында көрсетілген еңбек қызметін растайтын құжаттардың көшірмелері;
7) Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасы Құқықтық статистика және арнайы есепке алу комитетінің аумақтық бөлімшелері берген соттылығы және сыбайлас жемқорлық құқық

бұзушылықтары жоқ екенін растайтын құжаттар.
Конкурсқа қатысушы өзінің біліміне, жұмыс тәжірибесіне, кәсіби деңгейіне қатысты қосымша ақпаратты (біліктілігін арттыру, ғылыми дәрежелер мен атақтар беру, ғылыми жарияланымдар, алдындағы жұмыс орнының басшылығынан ұсыным) беруіне болады.
Қатысушы конкурстық өтінімінің түпнұсқасын «Түпнұсқа» деп белгіленген конвертке салып мөрлейді. Бұл конвертте қатысушының тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде) және мекенжайы көрсетілуі тиіс. Содан кейін конверт сыртқы конвертке салынып мөрленеді.
Конкурсты өткізу орны – Астана қаласы, Бейбітшілік көшесі, 11, 419-кабинет, 55-68-39.
Конкурстың басталу күні (құжаттарды қабылдау) – 2023 жылғы 28 ақпан.
Конкурстың аяқталу күні (құжаттарды қабылдауды аяқтау) – 2023 жылғы 29 наурыз.

РАХМАДИЕВТЕ – РАХМАНИНОВ ТУЫНДЫЛАРЫ

Еркеғали Рахмадиев атындағы Мемлекеттік академиялық филармония мен «Forte Trio» мемлекеттік триосы әйгілі композитор Сергей Рахманиновтың 150 жылдығына арналған «Арнау» атты камералық музыка концертін ұсынды.

Рахманиновтың таланты Мәскеу консерваториясында оқыған жылдары-ақ жоғары бағаланды. Сол кезде Петр Чайковский

жас музыканттың туындыларына риза болып, оған төрт плюспен «5» деген баға беретін. Жас композитор консерваторияны

фортепиано және композиция сыныбы бойынша «Үлкен алтын медальмен» бітірген. Кейіннен Рахманинов Чайковскийге арнап «Ұлы суреткерді еске алғанда» туындысын арнады. Концертте осы шығармамен қатар Чайковскийдің «Ұлы артистің құрметіне» атты фортепианоға арналған туындысы орындалды.

Ал «Forte Trio» мемлекеттік триосының құрылғанына биыл 10 жыл болады. Оның негізін белгілі музыкант, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, профессор Тимур Урманчиев қалады. Өнер ұжымы үш аспапты – фортепиано, скрипка және виолончельді біріктіреді. Оның құрамында Қазақстан Республикасы Тұңғыш Президенті қоры сыйлығының лауреаты Мұрат Нарбеков (виолончель) пен халықаралық байқаулардың лауреаты Мақсат Жүсіпов (скрипка) бар. Концерттің жеке орындаушысы – «Дарын» мемлекеттік жастар сыйлығының лауреаты Расул Жармағамбетов (баритон).

Аманғали ҚАЛЖАНОВ

28

ақпан

2023

ЕУРАЗИЯ

ҰЛТТЫҚ

УНИВЕРСИТЕТІ

«Ай таранған түн»

Дарын жастар сыйлығының лауреаты, халықаралық Алаш сыйлығының және Төлеген Айбергенов атындағы сыйлықтың иегері, ақын **Светқали Нұржанмен** *кездесуі*

Кеш үйлестірушісі: «Кәусар» мәдени-танымдық бірлестігінің жетекшісі, ҚР еңбек сіңірген әртісі, профессор Кеңжевал МЫРЖЫҚБАЙ

Өтетін орны: Бас ғимарат, Президент аудиториясы (№208)

Басталуы: сағ. 16.00

СПОРТ

БАС ЖҮЛДЕ – «АРҒЫМАҚ» КУБОГЫ

Астана қаласы әкімдігінің ұйымдастыруымен ат спортының конкур түрінен «Арғымақ» ашық кубогы өтті. Жарыста Астана, Алматы, Шымкент және Қарағанды қалаларының шабандоздары өнер көрсетті.

Конкурдың бес бағдары бойынша өткен жарыстың жүлде қоры 12 миллион теңге болды. Шабандоз бен сәйгүліктің шеберлігі сыналған жарыстың «Балалар санаты» аталымында Әмина Ақшина тізгіндеген сәйгүлік бірінші орынға ие болса, «Каме-

лот» есімді атымен сынға түскен Жандос Жақып күміс жүлдегер атанды. Ал үздік үштікті Камила Дуржубаева түйіндеді. Сондай-ақ жарыс «Дөнендер жарысы» «Бесті аттар», «6 жастан жоғары» және «Еркін санат» бойынша өтті.

«Дөнендер жарысы» аталымында Максим Папихин топ жарса, Нұрболат Қартқожақ екінші, ал Раиса Соколенко үшінші орынға ие болды.

«Бесті аттар» жарысында «Сальвадор» есімді атымен Шыңғыс Маликаджар жеңімпаз атанса, күміс жүлде «Рафия» атын тізгіндеген Мансұр Мұратқа бұйырды. Ал Нұрболат Қартқожақтың «Рабат» есімді аты мәре сызығын үшінші болып кесті.

«6 жастан жоғары» санатындағы жарыста Айнагүл Мұңайтпасова жеңіске жетті. Екінші орынға Олег Соколенко, үшінші орынға Виктория Котинаның сәйгүліктері ие болды.

Ең тартысты жарыс «Еркін санат» аталымында өтті. Бұл сында осыған дейін чемпион болып үлгерген Шыңғыс Маликаджар «Кор Де Ла Виль» атты атымен жеңіс тұғырының ең биік сатысынан көрінсе, «Фандорин» атты сәйгүлігімен сайысқа түскен Азамат Хасенов күміс жүлдеге қол созды.

Ат құлағында ойнап, шеберлігін көрсеткен жарыс жеңімпаздары мен жүлдегерлеріне «Арғымақ» арнайы кубоктары, дипломдар, медальдар және қаржылық сыйлықтар табыс етілді.

Дайындаған **Ғалым ҚОЖАБЕКОВ**

«АСТАНА» – СУПЕРКУБОК ИЕГЕРІ

«Астана Арена» стадионында өткен 2023 жылдың бірінші ресми матчында «Ордабасы» мен «Астана» командалары дәстүрлі суперкубокты сарапқа салды.

Суперкубок тағдыры ойынның бірінші таймында анықталды. Атап айтқанда, астаналық Алекс Амановичтің 8-минутта алыстан шірене соққан соққысына «Ордабасы» қақпашысы Мұхамеджан Сейсен тосқауыл бола алмады. Алайда арада бір минут өтпестен Еркебұлан Тұңғышбаев есепті теңестіріп үлгерді. Ал бірінші таймның соңында астаналық Дембо Дарбо пенальти соғып, командасын

алға шығарды. Осы есеп ойын соңына дейін өзгермей қалды. Осылайша, Қазақстанның 6 дүркін чемпионы алтыншы рет суперкубок жеңімпазы да атанды.

Ал Қазақстанның премьер-лига чемпионаты 4 наурызда басталады. Бұл күні «Астана» елордада Қарағандының «Шахтер» командасын қабылдайды. Матч «Астана Арена» стадионында сағат 20:00-де басталады.

ҚЫСҚЫ ТРИАТЛОН ҚЫЗЫҒЫ

Елордада қысқы триатлоннан қала біріншілігі өтті. Астана қаласы Дене шынықтыру және спорт басқармасы мен елордалық триатлон федерациясы ұйымдастырған жарысқа 18 жастан асқан әуесқой спортшылар қатысты.

«Жарысты ұйымдастырудың басты мақсаты – спорт сүйер қауым арасында триатлон, велоспорт, жеңіл атлетика және шаңғы спортын дамыту, салауатты өмір салтын насихаттау, спортпен шұғылдануға халықты

қызықтыру. Астана қаласының әкімдігі бұқаралық спортты дамытуға ерекше көңіл бөліп отыр. Көпшілікке арналған сондай жарыстың бірі триатлон жарысы болды. Қала тұрғындары мен әуесқой спортшылар үшін бұл қызықты әрі пайдалы жарыс болды деп ойлаймын. Ең бастысы, қала тұрғындары денсаулығын шыңдап, спорттың қызығына кенелді» деп атап өтті Астана қаласы Дене шынықтыру және спорт басқармасы жоғары жетістіктер спорты бөлімінің жетекшісі Алуа Ибраева.

Қысқы триатлон үш кезеңді қамтыды. Атап айтқанда, 2,5 шақырымға жүгіру, веложарыс

және шаңғы тебу. Жалпы жарыс жолына 150 адам шықты. Олардың арасында кәсіби спортшылармен қатар әуесқойлар да болды.

Барлық қатысушы жалпы маршруттың барлық үш кезеңінен өту үшін бар күшін жұмсады. Барлығы да шамамен бір сағатта жарыс жолынан толықтай өтті.

Триатлон жарысының белгіленген уақытынан кешікпей келген әрбір қатысушыға естелік медальдар берілді. Сондай-ақ жарыс аяқталғаннан кейін мәреге тіркелген қатысушылар арасында бағалы сыйлықтар: тоңазытқыш, теледидар, планшет, смартфон және смарт-сағат ойнатылды.

